

Harjavalta 10.10.2019

EMIL CEDERCREUTZIN SÄÄTIÖN TIEDOTE

VEISTOSLAHJOITUS HARJAVALLAN KAUPUNGILLE

Emil Cedercreutzin säätiön säädekirjan § 3:ssa mainitaan säätiön tehtävistä mm. seuraavaa:

”Se osa omaisuuden tuottamasta tulosta, joka ei kulu Harjulan museon ja säätiön muiden asioiden hoitamiseen, käytetään siten, että vapaaherra Emil Cedercreutzin nimeä kantavia patsaita pystytetään Suomen kaupunkeihin valamalla kaikki hänen patsaiksi sopivat kipsimallinsa vaskeen ja suurentamalla sopivat pienoismallit.”

Harjavallan kaupunki on tehnyt 29.6.2018 päivätyllä kirjeellä Emil Cedercreutzin säätiölle ehdotuksen kaupungin 150-vuotisjuhlaa kunnioittavan veistoksen pystyttämistä Harjavaltaan. Emil Cedercreutzin säätiö on vastannut ehdotukseen myöntävästi. Lahjoituksen veistosvalintaa ja sijoituspaikkaa on valmisteltu työryhmässä, johon kuuluvat seuraavat henkilöt:

Harjavallan kaupungin
Luottamushenkilöt

Kari Henttinen
Maaria Juvela
Mauri Paavilainen
Jukka Rimmistö
Pirjo-Riitta Tuomela

Harjavallan kaupungin
Viranhaltijat ja toimihenkilöt

Hannu Kuusela
Henry Flinkman
Sanna Pitkäniemi-Toroska

Tänä vuonna kuvanveistäjä, vapaaherra Emil Cedercreutzin syntymästä tuli kuluneeksi 140 vuotta ja hänen kuolemastaan 70 vuotta. Lähes 100 vuotta sitten, Emilin ollessa 41 vuotias, hänen ensimmäinen julkinen veistoksensa pystytettiin Poriin Cygnaeuksen koulun edustalle. Hanketta veivät eteenpäin Satakuntalaisen osakunnan naisopiskelijat. Julkisia veistoksia oli tuolloin Suomessa vain vähän, ja tällä tapahtumalla oli suuri merkitys kuvanveistäjälle. Elämäkerrassaan Yksinäisyyttä ja ihmisvilinää Emil mainitsee seuraavaa:

” Merkitsihän se sitä, että ääneni ensikertaa kantoi koko laajan lakeuden yli”. Ulkosalle pystytetty veistos tulee kaikkien omaisuudeksi, ihminen saa siitä oman käsityksensä ja näkee siinä ehkä temperamenttinsa kuvastimen!”

Euralaislähtöistä filosofian tohtoria, tutkijaa ja poliitikkoa Aina Lähteenojaa lainaten:

”Emil Cedercreutz loi kauneutta savesta, puusta, metallista, väreistä, viivoista ja sanoista.”

Emil Cedercreutz koki tärkeäksi, että kaikki lapset pääsisivät osalliseksi taiteesta ja taiteen jalostavasta vaikutuksesta. Koulujen eteen pystytetyt veistokset olivat osa tätä tavoitetta, samoin myös toimiminen Taidetta kouluihin – yhdistyksen puheenjohtajana. Nyt Harjavaltaan Liikunta- ja uimahallin tontille esille tulevan Aurinkokelloveistoksen

tavoite on sama: Lapsille suunnattu, lapsen katseen korkeudelle sijoitettu, helposti lähestyttävä taideteos, jonka ääreen pääsee tutustumaan. Teos koostuu Emil Cedercreutzin pronssiin valetusta veistoksesta ja kiveen kaiverretusta aurinkokellosta pronssisine osoittimineen.

Emilin useat veistokset kuvaavat symbolisesti aikaa ja elämän kulkua. Kiveen kaiverrettu aurinkokello on mukaelma Emilin silueteissa ja reliefeissä esiintyvistä aurinkokuvioista. Aurinkokelloveistoksessa käytetty kaareva lapsireliefi löytyy suorakaiteen muotoisena valoksena Emil Cedercreutzin museon taiteilijakoti Harjulan seinältä, sekä osana Cedercreutzin kipsistä kilpailuluonnosta Topeliuksen muistomerkkilpailuun vuodelta 1929. Reliefissä kuvataan eri-ikäisiä lapsia ja nuoria keskustelemassa, lukemassa, tutustumassa karttapalloon.

Aurinkokellon osoittimen on muovaillut reliefissä esiintyvän, kirjaa lukevan tyttöhahmon pohjalta Emil Cedercreutzin museon konservattori Sanna Pitkäniemi-Toroska. Aikaan liittyvä, mutta ajaton lainaus aurinkokellon alla on kansalliskirjailijaltamme Aleksis Kiveltä:

”Niinpä päivät nousee laskee
vuosi vuoden jälessä siirtyy pois”

Veistos luovutetaan Harjavallan kaupungille 18.10.2019

Lisätietoja veistoksesta:

Emil Cedercreutzin museo, Sanna Pitkäniemi-Toroska, 0444325352, sanna.pitkaniemi@harjavalta.fi
Emil Cedercreutzin säätiö, e.c.saatio@kolumbus.fi